

DÉLBÁCSKA

Keresztőség: Templomdvar 2. szám alatt.
 Adóhivatal: Sándor Régens-u. 39. szám.
 Szerkesztő: Délbácska. Telefonszám: 137.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési ár: Egy óra . . . 10 Dinár
 Negyedévre . 30 Dinár Félévre 60 Dinár
 EGYES SZÁM ÁRA FÉL DINÁR.

Kölcsönt kér

az állam polgáraitól. Súlyos százezer kel-
 lenek, hogy a kényszerű pihenésből, fáradt
 alétságból felelősség az ország egészséges
 életműködésének piros véreire: a vasutakat.
 A négyesztendő borzalmaiban, amikor az
 öreg föld fiatal meleg vértől részegült meg,
 amikor megbecstelenítette a XX. századot,
 a zepellines kulturát, a futurizmust és ami-
 kor salto mortalekat ugrott a pénz, akkor
 lezüllesztette a modern kor nélkülözhetetlen
 velejáróját a vasutat is. Ezt is lerántotta ma-
 gával a pusztulásba, ahonnan még mindig
 nem tudott egészen kiszabadulni. Fogva tart-
 ja valami nehéz fojtogató öleléssel.

És amit kíméletlenül felborított minden,
 a nagy világgégés és a törni-zúzni akaró for-
 radalom, azt most verejtékes munkával, ne-
 héz kinokat izzadva és aranyfolyókat áldozva
 helyre kell hoznunk, hogy végre tényleg
 hozzájáruljunk a nagy romok eltakarításához.
 Eddig csak beszéddel szeretnénk volna meg-
 szabadulni a súlyos gondoktól. Homokba
 dugtuk a fejünket és mert nem láttunk sem-
 mit azt hittük, hogy minden jó van. Pedig
 mennyire bűnözöttünk amikor a bűneinket rej-
 tegettük ahelyett, hogy merészen szembe-
 néztünk volna a bajjal. Mert a baj tényleg
 nagy, ha pillanatnyilag talán nem is vesze-
 delmes. De épen ezt kell megelőznünk
 mindenáron, nehogy könnyelműségünkért
 drága árat fizessünk.

Valljuk be nyíltan és őszintén, hogy
 vasúti forgalmunk sok kívánni valót hagy
 hátra. Tettek ugyan már sok mindent érde-
 kében de ez mind csak toldozás-foldozás
 volt. Nem szabad meglepednünk a félmun-
 kával és a látszólagos eredménnyel. Néhány
 új vagon és kijavított mozdony nem jelenti
 még a vasut megújítását. Ezzel csak a
 romokat akarjuk eltüntetni. De ez nem elég,
 mert ha élni akarunk, akkor építeni is kell.

Az ország vasúti hálózatának újjáépíté-
 séhez feltétlenül szükséges vonalak lefekte-
 tésének szükségessége végül az illetékes kö-
 rököt is meggyőzte. Tudták, látták, hogy
 gazdasági életünk nem tud megerősödni a
 mai közlekedési viszonyok mellett. Ami jó
 volt még tizesztendő előtt, az ma már nem
 kielégítő. Az ország gazdasági fellendülésé-
 nek meg természetes következménye a poli-
 tikai megerősödés.

Saját magunk éreztük legjobban gazda-
 sági életünk hiányait és fogyatékosait,
 amelyből számunkra is csak kellemetlen ká-
 ros következményekkel járt. Ami egyesekre
 nézve hátrányos az az államra sokszorosan az.

A pénzügyminiszter most két milliárd
 korona kölcsönt kér az ország lakosságától.
 A pénzre szükség van, azért elő is fog ke-
 rülni. Mindenkinek csak anyagi hasznot jelent
 az ha ez a beruházási kölcsön teljes sikerrel
 jár majd, mert végre államunk legbeteggebb
 szervét a vasúthálózatot fogják meggyógyi-
 tani. A pénzügyminiszter erős próbára teszi
 a kölcsön által pénzügyi és gazdasági éle-
 tünket, de azt hisszük ezt a vizsgát sikeresen
 ki fogja állani.

Nyugatmagyarország sorsa.

**A magyar kormány nem mond le. — „Senki országa“. — Az osztrák csendőrök nem akarnak har-
 colni. — Gratz és Schober tanácskoznak. — A lakosság az osztrákok ellen. — A kommunisták fosz-
 togatnak. — Magyar felkelők a stájer határon.**

Budapest, szept. 1. A politikai világ figyelme
 egyre fokozódó mértékben fordul a nyugatmagyar-
 országi események felé. A keresztény pártban szer-
 dán este megállapították, hogy Nyugatmagyarország
 népének megmozdulása egyáltalában nem érinti a
 kormány helyzetét és semmi ok sincs a kormány
 lemondására. A kisgazdapártban is bizalmas megbe-
 szélés volt, amelyen visszautasították a vármegyék
 támadását és követelték, hogy a kormány a táma-
 dást rövidesen torolja meg. Nagyatádi Szabó infor-
 mált az értekezletet a nyugatmagyarországi esemé-
 nyekről. Sigray főkörmánybiztos bejelentette, hogy
 az osztrák csendőrség Gyonaafalváról és Borostyán-
 köről Friedbergbe vonult vissza. Vas megyében már
 nincsenek osztrákok, úgy hogy az országnak ez a
 része ma „senki országa.“ A lakosság kéri a csend-
 őrség visszatérését és a régi határok mielőbbi meg-
 szállítását. A főkörmánybiztos közölte az
 antant bizottsággal.

Bécs, szept. 1: Az „Abend“ jelenti: A cseh-
 szlovák követ ma megjelent Schober kancellárnál,
 akivel a nyugatmagyarországi helyzetről hosszasan
 tanácskozott. A követ figyelmeztette a kancellárt,
 hogy a legfelsőbb tanács döntésére valószínűleg
 várni kell, mert tagjai nincsenek együtt és ezért
 előbb össze kell őket hívni.

Sopron, szept. 1. Agfálván tegnap az osztrák
 csendőrök gyűlést tartottak, amelyen kijelentették,
 hogyha három nap alatt nem hívják őket vissza,
 akkor önkéntesen térnek vissza, mert ők nem re-
 gularis katonák és nem hajlandók bőrüket a vá-
 sárra vinni. Ezen hangulatnak tulajdonítható, hogy
 a csendőröket mindenütt a Volkswehr csapatai vált-
 ják fel, úgy hogy már csak négy faluban vannak
 csendőrök. Az osztrák csendőrök tegnap megszállták
 Brennbérg szénbányát és kijelentették, hogy Sop-
 ronnak egy szemernyi szenet sem adnak. Sopronnak
 szénszükséglete csak pár napra van biztosítva. Arról
 is hír jött, hogy a bányában sztrájk tört ki. A kom-
 munisták kezükbe ragadták a vezetést és a község
 lakosságát is kényszerítették az üzemek kommunizá-
 lására. Lajtaufalutól Fehéregyházáig a lakosság ez-
 rével menekül az erdőbe. Kismartonban a csendőr-
 ség a hercegi kastélyban szállásolta el magát és
 még a várkastély hidját is felhúzták maguk után.

Budapest, szept. 1. Azon jelentéssel szemben,
 hogy Antonia Majornál a cseh és a magyar csapa-
 tok összeültek volna, a MTL megállapítja,
 hogy szemtanuk közlése szerint mindössze annyi
 történt, hogy Ligetfalunál mintegy husz cseh legio-

nárius a határvonalig jött és onnan ismét vissza-
 vonult.

Wienerneustadt, szept. 1. Az éjszaka általában
 nyugodtan telt el. Az alsóausztriai határvonal men-
 tén Ebenfurttól Wienerneustadtig át Aspérnig négy
 zászlóalj áll gépfegyverosztagokkal és tüzérrel me-
 gerősödvé. A beérkező vonatokon a megbízhatatlan
 elemeket és kémekeket letartóztatják és Wiener-
 neustadtba szállítják.

Bécs, szept. 1. A „Neue Freie Presse“ szerint
 Ausztriának Nyugatmagyarországra vonatkozó jegy-
 zékét már át is adták a nagykövetség tanácsának.

Bécs, szept. 1. Gratz Gusztáv volt magyar
 külügyminiszter felkereste Schober kancellárt, hogy
 megbeszélje vele a nyugatmagyarországi problémát.
 Gratz egyelőre nem hivatalos küldetésben járt el. A
 legtöbb lap bizakodó kommentárral kíséri a talál-
 kozást.

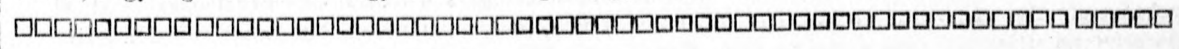
Bécs, szept. 1. Azon kombinációk, amelyek
 szerint a kisántánthoz tartozó hatalmak valamelyike
 mandátumot kapott volna arra, hogy Magyarország
 ellen katonai rendszabályokat alkalmazzon, legalább
 is koraiaknak mondhatók.

Wienerneustadt, szept. 1. Az osztrák hadsereg
 a régi osztrák határt erősen megszállva tartja. Vi-
 dosich ezredes dandárparancsnok a rendőrségen
 ültette fel székhelyét. A szövetségi bizottság me-
 gerősítésére nagyszámu antantiszt Sopronba érkezett.

Sopron, szept. 1. Rábfüzérnél osztrák csapa-
 tok átlépték a trianoni békeszerződés szerinti ma-
 gyar határt és a pénzügyőröket megtámadva beha-
 toltak az ország területére.

Sopron, szept. 1. Az osztrák impérium alatti területen
 az osztrák hatóságok képtelenek a rend fenntartá-
 sára. A lakosság inkább fegyverhez nyul, sem hogy
 osztrák fennhatóság alá kerüljön. Az osztrák atroci-
 tások tervszerűen folynak. A kommunisták listákkal
 a kezükben, előre meghatározott házakat keresnek
 fel és fosztogatják a lakosságot. Az osztrák csend-
 őrség parancsnoka Hannauer ezredes az osztrák
 kommunistákról az antantbizottság előtt a legelité-
 lőbbben nyilatkozott és kijelentette, hogy a kommu-
 nisták miatt képtelen a rendet fenntartani. — Pin-
 kafőn szerdán nagy részvét mellett temették el a
 vasárnapi összeütközés áldozatait. A lakosság virág-
 gal és koszorúkkal borította el az elesettek kop-
 posóit.

Bécs, szept. 1. A lapok szerint a magyar fel-
 kelők már a stájer határon bukkantak fel. Cunning-
 ham angol ezredes Ebenfurtra utazott, hogy meg-
 győződjék ezen hírek mibenlétéről.

Ujabb kommunista letartóztatások.

Beograd, szeptember 1. A vizsgálóbíró ma hét
 újabb letartóztatott egyént hallgatott ki; közülük
 három egyént szabadlábra helyeztek, hárman továbbra
 is vizsgálat alatt maradnak, míg az egyiket még hol-
 nap újból ki fogják hallgatni. A vádlottak valamennyien
 magyarok és a bolsevista rémuralom befeje-
 zésével Budapestről idemenekültek. Mindnyájan nagy
 tehetségű szervezők és agitátorok, akiknek működése
 nagy sikert jelentett a jugoszláv kommunistapártnak.
 Állandó összeköttetést létesítettek Budapest, Beograd
 és Ujvidék között. Vallomásuk szerint a kommunista

forradalomnak már ez év februárjában kellett volna
 kitörnie a Vojvodina északi részeiben. A bájai három-
 szögben is nagyban folytak az előkészületek. Ott kü-
 lönösen az orosz menekültek terjesztették a bolse-
 vista propagandát elég nagy sikerrel. A ma kihall-
 gatottak közül az egyik, aki vörös hadseregbeli tiszt
 volt Kun Béla idejében, Ujvidéken az állami hivatal-
 ban elég fontos állást töltött be. Erős a gyanu, hogy
 az összes állami és közhivatalokban több kommu-
 nista érzelmű hivatalnok van még, akik rendszeren-
 dők mellett titokban pártjuknak kémiszolgálatot tel-
 jesítettek.

Laxenburghól is siberek kéjlaka lesz.

Laxenburg is! Schönbrunnban már megtörtént Néhány hét múlva itt is hangosak lesznek az ósdi, császári falak a részeg siberek zajától. Kabaré, bar, kávéház, kéj-parkot épít egy francia-belga társaság, amelynek a rokkantak szövetsége adta bérbe a helyet, ahelyett, hogy rokkantjait ide telepítette volna. Néhány hét múlva részeg siberek fognak autón bejönni és az ór, aki már husz év óta lakik itten, rezignáltan jegyzi meg:

— Az új császárok fognak betelepüdni.

Talán öt éve voltam utoljára Schönbrunnban. Akkor tiszta, sima utakon frissen borotvált gárdisták álltak őrt a sárga palota kapujánál. Öt év előtt. Ma megint kint voltam. Dudva nő a pázsiton. Kaunitz herceg lakában az új gazdagok öntik a pezsgőt kökottok torkába. Mária Terézia Gloriettjén kávéházat akar berendezni egy élelmes olasz tangóval, fox-trottal és bar-zongoristával. Csak a verebek csiripelnek úgy, mint öt éve.

A Wiener Waldot már csak megszokásból hívják így. Tulajdonképen nem érdemli meg a nevet. Erdő... Fa nélkül. Azt már fellüszítették. Tavaly és tavaly előtt. Hideg volt és ilyenkor az ember fázik és nem ér rá gondolkodni. Bécs önmagát emészti.

Lueger szobra révetegen néz le Cobenai hegyéről a régi császárvárosra. Ő látja, mi történik lent, de Bécs nem látja őt. Elfelelték? Nem akarják látni?... Egyre megy. Pedig érdemes lenne felkeresni. Ma megnéztem: Mióta a fejét csóválná.

Szerelem és revolver.

Hogyan itélkezik a francia bíróság a féltékenységi drámákban.

Valamikor a francia irodalom egyik főtétele az volt, hogy meg kell bocsájani a szerelmeseknek, ha a féltékenység fegyvert ad kezükbe. A francia bíróság tulajdonképen ezeknek az irodalmi tradícióknak hódolt, amikor sorra fölmertette a feleséggyilkos férjeket és a férjgyilkos feleségeket, ha a zöldszemű szörny, a féltékenység indította emberölésre. A háboru aronban ebben a tekintetben is gyökeresen formálta át Franciaország ítélőképességét. Életerős férfiaknak óriási százalékát vesztette el az esztendőnkig tartó öldöklésben és az amugy is egyre néptelenedő Franciaország ma már súlyosabban itéli meg az olyan gyilkosságot is, amelynek motívuma a szerelem, ami egyet jelent a féltékenységgel.

Ma már Franciaországban a szerelmi drámák merényletei, ha sértetlenül hagyják is a megtámadottat, de a büntetés nem marad el még akkor sem, ha a merénylet történetesen nem sikerült. Legutóbb például Vaucoux volt francia katonatiszt feleségül vett egy francia midinettel, akivel már előzetesen együtt jártak esztendőnkben át a szerelem rózsás berkeit. Volt tehát bőven ideje Vaucouxnak, hogy megismerje imádotját, de úgy látszik, mégsem ismerhette tökéletesen, mert mástól hónappal a kései esküvő után a fiatal francia menyecske eltűnt a házi tűzhely mellől és meg sem állt Marokkóig, — természetesen egy csinos utitárs kíséretében. A legszebb kirándulás is fárasztó, ha sokáig tart és az új párocska pár hét múlva elvált egymástól. A férj pedig akít a felesége elhagyott, egy napon ismét csak megpillantotta élete párját Páris egyik népes utcáján. Eikeseredésében előrántotta revolverét s kétszer is ráéltette az imádot, de hűtlen asszonyra. Szerencséjére annyira izgatott volt, hogy célozni nem tudott és a golyók csak a levegőben ütöttek lyukat, anélkül, hogy akár az asszony, akár bármelyik járkelőt még csak horzsolták is volna. De bár a merénylet nem sikerült, a törvényszék egy és negyedévi börtönrre ítélte Vaucouxot.

Ime a francia bíróság ma már nemcsak, hogy nem helyezkedik a megbocsátás álláspontjára a féltékenységi drámákban, hanem még ott is kérielhetetlen szigorral itélkezik, ahol a dráma csak sikertelen, balul kiütközött merénylet.

A népszövetség és a kisebbségek védelme.

Genf, szept. 1. A népszövetség tanácsa tegnapi ülésén elhatározta, hogy a Magyarország ggal kötött bécsi szerződés hatvanadik és a Romániával kötött szerződés tizedik és tizenegyedik cikkelyét a kisebbségek védelméről a népszövetség védelme alá helyezi.

Az antant tárgyalásra utasította Ausztriát.

Ausztria csak a nyugati megyék kiürítése után hajlandó tárgyalni. — Horthy kormányzó nem fogadta el a kormány lemondását. — Ausztriának és Magyarországnak meg kell egyezni.

A „Délbácska” eredeti bécsi telefon jelentéseit.

Bécs, szeptember 1. Az osztrák parlament külügyi bizottságának mai ülésén dr. Schober kancellár indítványára hosszú vita után a következő határozatot hozták: Az osztrák kormány ragaszkodik Nyugatmagyarország teljes kiürítéséhez, azonban a legfelsőbb tanács utasítására készségeit fejezi ki, hogy a nyugatmagyarországi megyék kiürítése után a magyar kormánnyal közvetlen tárgyalásokba bocsátkozik, amelyeken megvitáná azon területi, pénzügyi, gazdasági és más kérdéseket, melyek a kiürítéssel kapcsolatban vannak.

Bécs, szeptember 1. Egy előkelő osztrák diplomata újságírók előtt kijelentette, hogy Magyarország sem tarthatná meg a nyugati megyéket, még azon esetben sem, ha azokat Ausztriának sem

ítélnék meg. Mert azon esetben lehetséges, hogy Nyugatmagyarországot Csehszlovákia és Jugoszlávia között osztanák fel, mely államok Nyugatmagyarország területét korridoroknak használnák fel. Magyarország érdeke tehát elsősorban, hogy ezt megakadályozza, mert ezzel Ausztriával minden összeköttetése megszűnne és teljesen körül volna véve a kiséntant államai által.

Budapest, szept. 1. A minisztertanács legutóbbi ülésén Bethlen gróf miniszterelnök indítványára a kormány beadta a kormányzónál a formális lemondását. A kormányzó azonban a lemondást nem fogadta el. Bánffy külügyminiszter ennek dacára kijelentette, hogy ő a saját személyét illetőleg föltétlenül ragaszkodik a lemondáshoz.

Merényletet készítettek elő Pribicevics belügyminiszter ellen

Zagreb, szept. 1. Az itteni rendőri hatóságok ma tizenöt fiatalembert tartóztattak le, akik Zagrebban merényletet készítettek elő Pribicevics Szvetozár belügyminiszter ellen. Valamennyi letartóztatott fiatalember munkás, akik a Zagreb közelébe levő Tuskanac nevű erdőben laktak, jóllehet szüleiknél volt lakásuk. Ezen erdőben tartották éjnek idején

összejöveteleiket, amelyre gyakrabban eljárt egy idősebb ember is, aki a fiatal emberek közül hetet rábírt, hogy Péter király temetése alkalmával Pribicevics belügyminiszter ellen merényletet kövessenek el és költségek címén 300.000 koronát adott át nekik. A letartóztatott munkások közül ma hármat Beogradba kísérték.

Kihálnak az orosz orvosok a szovjet-rezsim alatt.

Az orosz orvosi kar — miként Sokolov tanár, Metschnikov munkatársa közli — különösen az 1917-iki és az ideai járványok miatt igen megcsappant. A pétervári orvosok fele meghalt és az élők között sincsen egy sem, aki több járványos betegségen keresztül nem ment volna. A szovjetkormány az orvosokat igen nyomoruságosan díjazza. Honorárium nélkül kell gyógyítaniok, csak a szovjet hivatalnokai fizetnek.

Ott tanár, a neves gynaekologus nemrégiben 100.000 rubel honoráriumot kért egy kis operációért, amelyet Zinovjev népbiztos feleségén hajtott végre. És ez az ottani drágasághoz mérten nem is sok.

Egy orvosnak — nehogy több jövedelemhez jusson — csak ötven magánbeteg szabad havonta kezelnie. Erről külön könyv vezetendő.

Ilyen viszonyok között természetesen érthető a járványok rettenetes pusztítása. Ez utolsó három esztendőben a járványos betegek száma 32 millió volt. A halálozás 6 percent, tehát mintegy 2 millió volt. 1918-ban egyedül tifuszban 400 ezer ember halt meg. Egyes városokban külön hullaheteket rendeltek el, amelyen a lakosság a halottakat elföldelte.

Erzberger temetése.

Berlin, szept. 1. Óriási néptömeg részvétele mellett szerdán temették el Erzbergert Biberachban. A sir előtt Wirth birodalmi kancellár mondott beszédet, melyben rámutatott arra, hogy Erzbergert különösen a proletariatus és az egész szegény nép gyászolja. A keresztény szocialista és a szocialista munkásság százezreit a gonoszított ismét felriasztotta. Wirth beszéde végén felhívta az egész nemzetet, szüntesse meg a pártharcokat és dolgozzék egyetemben az ország újjáépítésén.

Berlin, szept. 1. Erzberger temetése napján délután a munkásság és a köztársasági körök hatalmas tüntetést rendeztek. A tüntetéshez Nagyberlin valamennyi üzeméből két órákor kezdődött meg a felvonulás. Az esetleges rendzavarások elkerülése végett a rendőrség fegyveres készenlétről gondoskodott és egyes helyeket drótakadályokkal zárt el. A nagyránu tüntetésen több, mint százezer ember vett részt, ennek dacára a felvonulás teljesen nyugodt lefolyású volt. A szociáldemokraták a vörös zászlókon kívül fekete-vörös-arany zászlókat is vittek. A tüntetés körülbelül fél óráig tartott.

De Valera perszonáluniót javasol Anglia és Írország között.

London, szept. 1. De Valera és hívei javasolták, hogy Írország és Anglia között perszonálunió alapján államszövetség létesüljön a kettős monarchia mintájára, aminő Ausztria és Magyarország volt.

A minisztertanács üléséből.

Beograd, szept. 1. Ma délelőtt 9 órákor a minisztertanács ülést tartott, melyen Pasics miniszterelnök a király állapotáról referált és kijelentette, hogy a király teljesen jól érzi magát, azonban az orvosok véleménye szerint egy hónapig teljes nyugalomra van szüksége.

Az építésügyi miniszter a Beograd és Zimony között építendő hidról referált, de a kormány tagjai nem tudtak megegyezni abban, hogy a hid építésével kit bízának meg, mert egyes miniszterek szerint nem engedhető meg, hogy idegen tőke a hid építésénél érdekelve legyen.

Miletics Koszta az agrárreform miniszter helyettese, az agrárreformról szóló rendelet kibővítését sürgette. Végül Pasics miniszterelnök a vajdasági bizottság fogadásáról referált. A kormány elhatározta, hogy ezen ügyben parlamenti bizottságot küld ki.

A német baloldali pártok tüntetése.

Berlin, szept. 1. A német baloldali pártok, a demokraták, szocialisták és komunisták elhatározták, hogy egész Németországban a német sovínista elemek és azok harcmódra ellen nagy tüntetéseket fognak rendezni. Azt hiszik, hogy a berlini népgyűlésen több mint kétszáz ezer ember fog megjelenni. A kommunista párt ezzel kapcsolatban felhívást bocsátott ki a munkássághoz, melyben inti, hogy a tüntetések alkalmával ne ragadjassák el magukat törvényen kívüli cselekedetekre.

Ípar és Kereskedelmi Takarékpénztár

Havinaad — Utvidék.

Alapitoke és tartalok 10% millió.
Betétállomány — 30 millió.

Nemzeti áttutalások legelőnyösebb napj értelemre.

Wien: Anglo-Osterreichische Bank
Prága: Pražská Uverni Banka
Berlin: Deutsche Bank
Triest: Banca Commerciale Triestina
Budapest: Magyar Államias Hitelbank

Betéteket, amelyeket mindenkor korlátozás nélkül fizet vissza, legelőnyösebben kamatoztat; hosszabb ideig lakóitól befizetést kedvezményes kamatozást nyújt.

Jegyezzünk államkölcsönt!!

HIREK.

Hazajön a király. Beogradból jelentik: Legújabb párisi jelentések szerint Öfelsége Sándor király már a jövő hét elején elhagyja betegágyát, mert állapotában hirtelen és igen kedvező javulás állott be. Amint egészsége megengedi haza fog utazni a királyi család tagjaival együtt. A szlovén határon a kormány összes tagjai a fiatal uralkodót üdvözölni fogják és hazakísérik Beogradba. Érkezésének napját egyelőre még nem határozhatták meg. Pasics Nikola miniszterelnök szombaton Párisba utazik és a király oldalán marad egészen hazajövetélig.

A főispán itthon. Szlepcsevics Milán főispán, aki dr. Tapavica György városi tanácsnokkal és Klincin Predrog főispáni titkárral két napig Beogradban időzött, tegnap hazatért.

Az újvidéki áll. főgimnázium magyar párhuzamos osztályaiban szept. 3-án, 5-én és 6-án lesznek a beiratások. Az előző osztály bizonyítványát be kell mutatni. Az I. osztályba iratkozik az utolsó elemi iskolai bizonyítványon kívül keresztlevelet is hozzanak magukkal. A jelentkezési lapot (a szolnokiánál 1 koronáért kapható) mindenki sajátkezűleg írja alá. Az I—VI. osztályba rendes tanulóknak leányok is beiratkozhatnak. (A VII. és VIII. osztályba csak külön engedéllyel.) Az iratkozás az áll. gimn. épületében (szerb gimnázium épülete) történik d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5-ig. Tandíj nincs. Felvételhez minden tanuló 10 dinárt fizet a „Sanitas“-ra és 50—100 dinárt a szertárákra. Az utóbbi alól a szegény tanulók felmenthetők. Magyar szülők, járassátok gyermekeiket iskolába!

A beiratkozások az újvidéki női ipariskolába. Az újvidéki női ipariskolában, melyet az Ipar- és Kereskedelemügyi miniszter támogatásával az újvidéki szerb négyzet nyit meg, a beiratások szeptember 1—10-ig lesznek. Az iskolában a női kézimunka, valamint fehérnemű- és ruhavarrás minden nemét tanítják. Tanítványa ennek az iskolának lehet minden nő, aki legalább négy elemi iskolai osztályt végzett. Rendes tanítványok részére a tanítás ingyenes, rendkívüliek fizetnek havi 5 dinár tandíjat. A beiratási díj személyenként 5 dinár.

A rendőrtisztviselők egyenruhája. A belügyminisztérium közigazgatási osztályában azon dolgoznak, hogy a rendőrségek tisztviselőit egyöntetű egyenruhával lássák el. A rendőrtisztek csukott blúz, pantallón és sapkát viselnek, melynek színe zöldek-szürke. A díszruha ugyan olyan szabású, mint a hétköznapi, csak kék posztóból készül.

Sajtóhíba. Lapunk tegnapi számába gromba sajtóhíba csuszolt be. Az első cikk 4 bekezdésének 11. sorában Magyarország helyett *magyarság* olvasandó.

Postatakarékpénztárt létesítenek Beogradban. A postaiügyi minisztériumban ma konferenciát tartottak, amelynek az a célja, hogy Beogradban központi postatakarékpénztárt létesítsenek.

A zentai tűzoltónapot, mely vármegyeszerte nagy érdeklődést váltott ki, az országos gyász miatt októ. 11-én és 2-án tartják meg.

— A „Mexikói sakálók“ című amerikai öt részes filmtátraktió szept. 5-től látható az „Apollo“ mozgóban. Minden két napban új rész kerül bemutatásra. A rendkívül érdekes és izgalmas kalandregény iránt már most is általános az érdeklődés.

Haza előtt találta hősi halott fiának koporsóját. Tudvalevő, hogy az amerikaiak az európai harcokra elesett hősi tetemeit hazaszállították. Hogy ez a kegyeletes gondolat mivé fajult az amerikai cinizmus következtében, arra nézve érdekes esetet ír new-yorki tudósítónk. Newarkban, az E. Kinney St. 186. sz. ház előtt megállott egy teherautómobil és négy katonát megkérdezvén, hogy Fortunato Bufaino ott lakik-e, egy amerikai zászlóval befedett koporsót emeltek le az autóból. A koporsóban Butaino 22 éves, az Aragonneokban elesett fiának maradványai feküdtek. Bufaino nem volt odahaza, mire a katonák otthagyták a koporsót az utcán. Bufaino nem kapott értesítést a szállítás napjáról. A koporsót a szomszédok vitték fel a II. emeleti lakásba. A katonák eljárása nagy felháborodást keltett.

Párisi nők az indiánok szemében. Nagy karvály indiánus, aki azért jött Párisba, hogy a francia ifjúságot megtanítsa a szabad természetben való táborozásra, látván a nagyotlalu kalandokkal ékesített francia asszonyokat csodálkozott, mondván: „Hát itt az asszonyok s nem a férfiak hordják a tolvakat. Ha itt is a toll mennyisége jelzi az erények mennyiségét, akkor a párisi nők legerényesebbek a világon!”

Egy new-yorki bankszindikátus 9 millió dollárt szavazott meg németországi gabonaszállításokra.

Felakasztotta magát. Zentai tudósítónk jelenti: Landauer Bertalan 72 éves magánzó a tiszai hajóállomás előtt felakasztotta magát. Az öreg ur már régebb idő óta életuntágról panaszkodott, végzetes tettét is valószínűleg e miatt követte el. Landauer egyike volt a régi Zenta tipikus alakjainak, néhai Szárich Bertalan főügyész mellett kezdte meg pályafutását és a suboticei törvényszék legöregebb perének, mely még most sincs befejezve, a hírhedt Branovacski Subota-féle kuriális pörnek éltető lelke volt. A per a 80-as évek elején kezdődött s a perlekedő felek száma ma már meghaladja a százat.

A mexikói sakálók minden jelenete szenzáció.

— **A Rosenberg-tánciskola** megnyitása szeptember hó közepén lesz. Bővebbet pár nap múlva.

Az amerikai export a tavalyival szemben átlag 40 százalékos csökkenést mutat. Ennek következtében a munkanélküliség óriási arányokat ölt. A munkásság 45 százaléka munkanélkül van.

Boskovics Huszejin üldözése. Beogradból jelentik: A katonaság és a csendőrség erőiesen folytatja a kacsák és azok vezetőjének Boskovics Huszejin üldözését. Az üldözötteknek azonban mind-ezideig sikerült megmenekülniök. A katonaság folytatja az üldözést.

Miniszterek a ljubljani vásáron. Beogradból jelentik: Dr. Spaho, Dr. Krizman, Kukovec és Pucelj miniszterek holnap Ljubljánba utaznak, hogy az ottani mintavásáron a kormányt képviseljék.

Mary Walcamp a mexikói sakálók főszereplője.

Jászi Oszkár elutazott Beogradból. Beogradból jelentik: Jászi Oszkár, ki politikai ügyekben Pasics miniszterelnökkel tárgyalt, tegnap este a gyorsvonattal visszautazott Bécsbe.

Csillaghullás. Beogradból jelentik: A királyi hazaérkezése alkalmából számos tisztet elő fogtak léptetni. Az előléptetett tiszteknek névjegyzékét a hadügyminisztérium már el is készítette.

A baranyai menekültek. Beogradból jelentik: Baranyából Eszékre menekült bányamunkások közül 60 munkást, 28 asszonyt és 36 gyermeket a boszniai bányákban, 22 munkást, 54 asszonyt és 62 gyermeket pedig a szociálpolitikai miniszter utasítására a szerbiai bányákban helyeztek el.

A mexikói sakálók az új idény slágere.

Az egész európai piac halad a szabadkereskedelem felé. Lengyelországban törvényjavaslatot készítenek teljes szabadkereskedelemről.

Nisny-Novgorodban újból megnyitják a háború előtti világhírű vásárokat. A német sajtó és tőke nagy érdeklődést tanúsít a vásárok iránt.

A galíciai petroleumforrásokat újabban francia és svájci érdekeltségek szereztek meg.

— **Ki tud róla?** Folyó hó 24-én a Ljubljana-beogradzi gyorsvonatról nyomtalanul eltűnt Jöhler Jakab törzsei 15 éves jól fejlett fiatalember, kinél 180.000 korona készpénz volt. Barna kopottas ruhát, barna kalapot fekete szalaggal viselt, a lábhele sárga szandál volt és megfya bot volt nála. Feltalálói, vagy aki bárminemű utbaigazítást adhat nevezetre vonatkozólag, szíveskedjék aggodó atyját **Jöhler Károlyt, Torzsa (Bácska)** értesíteni.

— **A Lyublyanai vásár.** Az első nagy vásár, a szerb, horvát és szlovén királyságban egybekötve nagyarányú kiállítás szeptember hó 3-tól 12-ig tartatik meg Lyublyanában. Az igazolványokat és vásárjelvényeket a látogatók részére a Zadružna Gospodarska Banka zombori fiókjáza szerzi be. Figyelmeztetjük a résztvevni óhajtókat, hogy ezen vásári igazolványok révén a királyság összes vasutvonalaira szóló félúti menetjegyre jogosultak és a vásárra, valamint a kiállításra ingyen belépést biztosít. Az igazolvány és jelvényért 25 dinár fizetendő. A mi kereskedői és iparosköreink figyelmét különösen felhívjuk a vásárra, amely hivatva van a kereskedelmünk és iparunk fejlődését bemutatni és a kereskedői körökben új összeköttetéseket létesíteni. Az érdeklődők mindennemű felvilágosítást a Zadružna Gospodarska Banka zombori fiókjához forduljanak, az igazolványért láró összeg is oda küldendő.

Közgazdaság.

A terménytozdsze szeptember 1-i hivatalos jegyzései: bácskai buza kínálat K 1030—, kereslet K 1030—, tavaszi árpa kínálat K 920—, zab kínálat K 770—, kereslet K 760—, tengeri ab Bácska kínálat K 775—, keresve K 770—, tengeri ab hajó Vukovár kínálat K 800—, Nullás liszt zsák nélkül kínálva K 1250, keresve 1510, kombinált liszt nullás alapon zsák nélkül K 1490-el kínálva. Korpát zsákok nélkül K 505-ért kerestek. Fehér bab bácskai: kötés a legalacsonyabb K 925—, a legmagasabb K 950—, Sárga bab bácskai kínálat K 880—-ért. Burgonya fehér kínálat K 400—, Disznósírt per 1 kg. K 56—-ért kínáltak.

A Vojvodina Távirati Ügynökség jelenti szept. 1-én déli 1 órakor: A mai tőzsdén mérsékelt kínálat volt minden gabonaneműekben. Bácskai búzáért K 1030—-at tiszai állomás kínáltak. Üzlet azonban nem jött létre. Az árak tartósak. Tengeri iránt csekély volt az érdeklődés. Az árak szilárdak.

Tőzsdéi árfolyamok.

Beogradi tőzsde: Frank 350—, Dollár 4482, Lej 5570, Csehszlovák korona 5650, Márka 5250, Leva 3875, Osztrák korona 435.

Devizák: Genf 785—, Páris 33370, Prága 5425, Milano 18910, Bécs 420, London 16050, Berlin 5250.

Zagreb, szept. 1. Devizák. Berlin 209, Bukarest 215, Milanó 792, London 680, Newyork 17965, Páris 1420, Prága 21650, Genf 3075, Bécs 1650, Budapest 46.

Valuták: dollár 179, osztrák korona 17, rubel 23—25, francia frank 14, Napoleon d'or 635, márka 212, lei 223, lira 785.

Zürichi nyitás: Milanó 2590, Prága 695, Budapest 150, Zagreb 325, Bukarest 690, Varsó 019, Bécs 070, bélyegzett 060.

Budapesti zárlat: Napoleon 128, font 1485, dollár 397, frank 3125, márka 452—462, lira 1740, Bécs 36, lej 470—480, szokol 465—475.

APOLLO szeptember 1-2-3-4.

TETTEK EMBERE

Amerikai szenzáció 5 felvonásban.

Főszerepben:

DUSTING FARNUM.

SPORT.

Rovatvezető: Nemes Károly.

Omladina—Makkabi 1:0 (1:0). Biró: Magyar (Pécs). Mindkét csapat több tartalékkal állt a kezdéshez ennek dacára a mérkőzés elég nivós volt. A határozottan jobb csapat az Omladina volt, amely Dudástól irányítva számtalan támadást vezetett a Makkabi kapuja ellen. A Makkabi aránylag elég jól került ki a küzdelemből, mert ebben az összeállításban nem igen tudta lépést tartani a többi egyessel. Különösen a halvesora nélkülöz minden taktikai és helyezkedési érzéket, mert az bizonyos, hogy Timár és Bence mai formájukban képesek lettek volna a kiegyenlítésre, ha mögöttük egy megértő halvesor van. Mentségül csak az az egy tény szolgálhat, hogy a mérkőzés legnagyobb részét 10 emberrel játszottak. Csapatukban a Legjobbak voltak Bence, Timár, Kovácsévics és Sterna. Az Omladinában Dudás, Molnár és Weiss játszottak kitűnően, Róka is feltűnt biztos rutinsáival.

A játék lefolyása: kezdés után az Omladina vezető az első veszélyes támadást, a melvet azonban a Makkabi szerencsésen elhárít. Egy-két Makkabi támadás már az Omladina bekkjein akad meg. Ezután állandó fölényben van az Omladina, melyet még az is segít, hogy Popper egy sérülés következtében kénytelen kiállni. Goal csak a 38-ik percben esik, mikor Weiss kidolgozott labdáját Dudás a kapuba továbbítja.

A II. félidőben sem változott a helyzet. A 12. percben Kovácsévics handset vét, a megítelt 11-est Molnár elhibázza. Timár és Bence egyéni akciói néha a Makkabit is fölénybe hozzák, de miután a 20-ik percben a biró Hirschbert is kiállt, állandó védekezésre szorul a Makkabi csapata. Stern azonban több veszélyes labdát szőpen ment. A 30-ik percben a biró a beállott sötétség miatt a mérkőzést lefújta.

Stengl Károly, a kiállt képességű 400 m-es futónk erősen tanul az NAK háziversenyére.

Magyar Zoltán megjelenése valószínűleg enyhíteni fogja a birókérdés nehézségét. Tegnapi bemutatkozását igen kedvezően fogadják.

A NAK—Gradjanski mérkőzés elé, mely vasárnap a NAK pályán kerül előtérre, sokan nagy érdeklődéssel tekintenek. A kitűnő összeállítású NAK csapat 10 perces bemutatkozása nem elégitette ki a kíváncsi közönség irónveit. Vasárnap lesz tehát az új összeállítású NAK csapat tulajdonképeni premierje. A már rég látott Schaffer-Lerch szárny, mely már annyi élvezetes perccet szerzett a sportszerető közönségnek most ismét egyúttal működik és ez maga is garantálja, hogy a közönség, mely a mérkőzést megtekinteni fogja, nem fog várakozásában csalódni. Az érdekesnek ígérkező mérkőzést Vékes Dezső fogja vezetni.

A Vojvodina—NAK. ifjúsági mérkőzése a NAK, a következő csapatát állítja: Koltics—Varga, Ökrész—Némcs, Császár, Hauser I.—Grünenberg, Dobi, Spiller, Hauser, Csibe. A mérkőzés a NAK—Gradjanski meccs előtt fog megtartatni.

Fotográf gép, teljesen új, „ICA“ gyártmány, 4 1/2—6, amelynek a katalógusbeli ára porto- és vám nélkül 2000 K. 1500 K-ért eladó. Megtekinthető a szerkesztőségben.

Felelős szerkesztő: Dr. SZLEZAK REZSO
Kiadótulajdonos: PATH FERENC és TARSAI.

Tanuló leányok

kézi aszurozáshoz felvétetnek. —
1323 Schateiesnél, Bogdán-utca 13. sz.

Teljes szoba és konyha-berendezés rögtön eladó.

1319 Vukovics-utca 10.

Eladó

egy villa Boeskey-utca 6. szám és egy lakóháza Bem-utca 15. szám. Mindkét épület azonnal lakható. Értekezni lehet Bem-u. 15. sz. alatt.
1317

Tánciskola!

A Céliővészet tánctermeiben minden kedd, csütörtök, szombat és vasárnap este 8—11 óráig és vasárnap d. u. 3—6 óráig ösztánctáncgyakorlat. Az őszi tánckursusra lehet beiratkozni a tánciskolában. Tisztelettel BUTOR KÁROLY okl. táncitanító.

A SZAPPANGYÁRBAN MUNKÁSLÁNYOK FELVÉTELEK.**Dr. Jankovics Pál ügyvéd**

a mai naptól fogva mindennemű polgári és fennviteli ügyben magánfelügyelői képviselőként vállalja a helybeli elsőfokú felelősségi bíróságok előtt. — Szintügy vállalja vojvodinai kartársak helyettesítését az ujvidéki felelősségi és semmitő bíróságok előtt polgári és büntető tárgyalásoknál. — Lakás Görögiskola-utca 7. sz. I. em.

Novi-Sad, 1921. évi szeptember hó 1-én.

1325

A Nagybacskekeri Tengerifeldolgozó és Olajgyár p. - t. - nál Veliki Bečkerekén

cirka 200 drb. új
tölgyfahordó
továbbá 150 drb. javításra szoruló
olajshordó
olcsón eladó. 1329

Hivatalnoknő

perfekt német stenografus azonnali be-
lépésre kerestetik, ajánlatokat Kassovitz
Lipót szállító céghez kérem beküldeni.

Szeplőt, májfoltot s minden-
nemű bőrtisztatálanságot biztos
hatással csak a **Grossinger-féle**

Lehmann - pomádé és Lehmann-szappan

tüntet el. Egy tégely pomádé
5 dinár. Egy drb. szappan 5
dinár. :-: :-: Kapható a

Szent Háromság,

gyógyszertárban, Novisad, Fő-(Szabadság)-tér 1.

Egy negyed hold szálló

Darányi-telepen a harmadik uton más
vállalkozás miatt azonnal eladó. :-:
Bővebbet: Szent István-utca 26. szám alatt.

Az „Erzsébet“ szálloda

elegánsan berendezett

ÉTTERME

az előkelő közönség találkozó helye.
Kitűnő konyha, elsőrangú italok. Etlap
szerint való étkezésre havi bérletek a
legjutányosabb áron. **A kávéházban**
este 8 órától katonazene. 1803

A Damjanich-u. 20. sz. ház

szabad kézből eladó. — Bővebbet
ugyanott a háztulajdonosnál.
1325

Motoreketulajdonosok!

A veliki-becskekeri olajgyár
kitűnő és olcsó benzinjével
a szántás már jól kifizetődik!

Kérjen ajánlatot!

Sürgőnycimj: Olajgyár Veliki-Bečkerek

Telefon: 203. sz.

ÁBRAHÁM J.

könyv-, papir- és írószerszerke-
dése, ajánl viszont elárúsítók
részére: jutányos árban jó
minőségű rajzeszközöket. :-:
NOVISAD, SÁNDOR RÉGENS-U. 39.

APOLLO

péntek, szombat és vasárnap

Péter király temetése

A tettek embere

amerikai szenzáció 5 felvonásban.

Fordítási és hirdetési vállalat **PROGRESS**
Novisad, Futaki-ut 44. sz. (Dr. Wágner házban)
Fordít szerb, magyar és német nyelvre, sok-
szorosított és másol írógéppel vagy saffirograffal.
Felvesz hirdetéseket 70 bel- és külföldi lap
részére. Ha pontos, szolid és olcsó munkát
akar, forduljon a **PROGRES**-hez! 1232

Ujvidék és környéke igen tisztelt közönségét
van szerencsém értesíteni, hogy Ujvidéken Futaki-
utca 102. szám saját házamban
női divat-termemet
újából megnyitottam s minden e szakmába vágó
munkát elvállalok és izléses kivitelben elkészítek.
1222 Tisztelettel RÓTH GYÖRGY.

KRUMESZ PAL

SZÁLLITÁSI ÉS FUVAROZÁSI VÁLLALAT
UJVIDÉKEN, FUTAKI-U. 78. SZÁM. TELEFON 270.

ELVÁLLAL HELYBELI ÉS
VIDEKI ÁRUFUVAROZÁST

„GUTENBERG“**KÖNYVNYOMDA**

Elvállal mindennemű könyvnyomdai
munkák készítését csinos és izléses
kivitelben a legjutányosabb áron.
Novisad, Szabadság-tér 1. szám.
II. udvar. — Telefonszám 98.

„TRANSPORT“ R. T.

nemzetközi szállítási iroda

NOVISAD, Jevrejska-ulica 13. szám

Központ:
SUBOTICA.

Fiókok és kirendeltségek:
**V. Becskeker, Zsombolya,
Vinkovci, Vukovar**

Működését a helyi piacon megkezdte. Nagyszabású szállítási
eszközökkel rendelkezvén, elvállal mindennemű

helyi szállítást

átköltözködést saját bútorszállítókoszijaival, -továbbá mindennemű

nemzetközi szállítást

külföldről és külföldre a legelőnyösebb díjtételek mellett. Elfogad árút

beraktározásra, megőrzésre

és előkelő bankösszeköttetései révén a legmérsékeltebb díjtételek mellett
árúhitelt eszközöl ki. 1320

Telefon 126 szám.